

  <p>UNIVERSITAT DE BARCELONA</p>	<p>Pla docent de l'assignatura <i>Pendent de revisió lingüística</i></p>

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Preservació i conservació

Codi de l'assignatura: 564897

Curs acadèmic: 2008-2009

Coordinació: MIQUEL TERMENS GRAELLS

Departament: Facultat de Biblioteconomia i Documentació

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Factor hores/ECTS

25

Hores de treball dirigit

28

Hores d'aprenentatge autònom

53

Hores presencials

44

Hores totals de treball de l'alumnat

125

Crèdits ECTS

5

Recomanacions

Es recomana el coneixement de l'idioma anglés, almenys a nivell de lectura de llibres i articles científics i tècnics.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Competències transversals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Raonament crític
- Compromís ètic
- Adaptació a noves situacions

Competències específiques

- Interacció amb els productors, els usuaris i els clients de la informació digital. Analitzar i interpretar les pràctiques, les demandes, les necessitats i les expectatives dels productors, els usuaris i els clients, actuals i potencials, i desenvolupar la seva cultura de la informació ajudant-los a fer el millor ús dels recursos disponibles. Nivell competencial 4.
- Coneixement del marc jurídic i administratiu nacional i internacional. De la gestió de la informació digital. Aplicar les disposicions i els procediments legals i reglamentaris tant d'àmbit nacional com a internacional relatius a l'activitat d'informació i documentació. Nivell competencial 3.
- Gestió de col·leccions i fons digitals. Elaborar i aplicar criteris de reunió, selecció, adquisició i eliminació de documents que permetin constituir i organitzar col·leccions de documents de qualsevol natura, conservar-los fent-los accessibles, desenvolupant-los i mantenint-los al dia i expurgar-los d'elements que s'han convertit en inútils, seguint l'evolució de les necessitats dels usuaris. Nivell competencial
- Preservació, conservació i tractament de documents digitals. Definir i aplicar mètodes tècniques per a ordenar, protegir, conservar, preservar i restaurar suports digitals. Nivell competencial 3.
- Organització i emmagatzematge de la informació digital. Organitzar i estructurar les dades relatives a la descripció de documents i col·leccions de documents en suports digitals; crear i explotar les eines d'accés a les dades, documents o referències. Nivell competencial 4.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura
--

Referits a coneixements

- a) Objectius referits a l'aprenentatge de (indiquen el que ha de saber l'estudiant: reconèixer, identificar, enumerar, etc.).

- Conèixer les principals amenaces de la perdurabilitat dels documents digitals.
- Entendre les implicacions d'aquestes amenaces per a la preservació a mig llarg termini, incloent els aspectes legals.
- Conèixer les principals opcions actuals per aturar la pèrdua d'informació en els suports digitals.
- Entendre el paper que jugaran les metadades per garantir l'accés permanent al contingut dels documents digitals.

b) Objectius referits a l'aprenentatge d'habilitats o procediments (indiquen el que ha de saber fer l'estudiant: resoldre, analitzar, calcular, etc.).

- Aprendre a dissenyar plans de digitalització de documents.
- Aprendre a elaborar polítiques de preservació digital.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Problemàtica de la preservació de documents

- 1.1. Tipologia i característiques
- 1.2. Vulnerabilitat de la informació digital
- 1.3. Propietat intel·lectual, llicències i drets d'utilització
- 1.4. Canvis de paradigma
- 1.5. Reptes institucionals

2. Solucions tecnològiques

- 2.1. Suports: tipologies i les seves limitacions; refreshing.
- 2.2. - Migració: avantatges i inconvenients.
- 2.3. Emulació: avantatges i inconvenients.

3. Digitalització

- 3.1. Tècniques de digitalització.
- 3.2. Gestió de projectes de digitalització.

4. La preservació dels documents d'arxiu

- 4.1. El valor evidencial dels documents electrònics
- 4.2. El marc normatiu de la preservació digital
- 4.3. La preservació del valor evidencial
- 4.4. Identificació i captura de l'evidència electrònica
- 4.5. Transformació i arxiu de l'evidència electrònica

4.6. Definició de polítiques de preservació

5. L'estat actual i el camí cap al futur

5.1. L'avaluació i certificació de repositoris (TRAC).

5.2. La preservació digital a les biblioteques nacionals.

5.3. La preservació digital a les universitats

5.4. Les polítiques nacionals i internacionals

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia de l'assignatura serà la següent.

- Classes teòriques d'exposició de conceptes pel professor
- Estudi de casos a l'aula o en grups de treball
- Presentació de solucions tecnològiques (demos)
- Exercicis de pràctica al laboratori d'informàtica

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada consta de dos elements, tots obligatoris.

- 3 Exercicis pràctics, de 2 punts cadascun (al laboratori d'informàtica, resum de lectures, etc.).
- Un treball final individual amb la política de preservació digital d'una institució o empresa. En el treball s'hauran de tractar els aspectes explicats pels tres professors de l'assignatura. La institució o empresa objecte del treball haurà de ser validada pels professors. Durant els primers quinze dies de curs s'indicaran les condicions materials específiques del treball. 4 punts. Es valorarà:
 - Claredat expositiva
 - Anàlisi de la situació a nivell organitzatiu, tècnic, econòmic i legal
 - Aplicabilitat de les solucions proposades
 - Atendre tots els aspectes del temari de l'assignatura
 - Raonament de les solucions i de les possibles alternatives

Avaluació única

L'alumne que decideixi no acollir-se a l'avaluació continuada, tindrà l'opció de realitzar

un examen de caràcter pràctic al final del semestre. El termini per a acollir-se al sistema d'avaluació únic és de 20 dies des de l'inici de les classes.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Libre

Access in the future tense. Washington, DC: CLIR, 2004. 74 p.
<<http://www.clir.org/pubs/reports/pub126/pub126.pdf>> [Consulta: 20 maig 2008].

Brown, Adrian. "Developing Practical Approaches to Active Preservation." A: The International Journal of Digital Curation, núm. 1, vol. 2. (2007).
<http://www.ijdc.net/.ijdc/article/view/37/42> [Consulta: 20 de maig de 2008].

Cedars guides to: –digital collection management.
<<http://www.leeds.ac.uk/cedars/guideto/collmanagement/>>. –digital preservation strategies. <<http://www.leeds.ac.uk/cedars/guideto/dpstrategies/>>. –intellectual property rights. <<http://www.leeds.ac.uk/cedars/guideto/ipr/>>. –preservation metadata. <<http://www.leeds.ac.uk/cedars/guideto/metadata/>>. Leeds : CEDARS, 2002. [Consulta: 20 maig 2008].

Committee on current records in an electronic environment. Electronic records: a workbook for archivists. Paris: International Council on Archives, 2005. 80 p.
<http://www.ica.org/sites/default/files/Study16ENG_5_2.pdf>. [Consulta: 20 maig 2008].

Davara, Miguel Angel. Manual de derecho informático. Cizur: Aranzadi, 2007.

Directrices para la preservación del patrimonio digital. Paris: UNESCO, 2003. 186 p.
<<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001300/130071s.pdf>> [Consulta: 20 maig 2008].

Directrices para proyectos de digitalización de colecciones y fondos de dominio publico, en particular para aquellos custodiados en bibliotecas y archivos. Madrid, Ministerio de Cultura, 2005. 183 p. ISBN: 84-8181-271-4
<http://travesia.mcu.es/documentos/pautas_digitalizacion.pdf>. [Consulta: 20 maig 2008]

DLM-Forum (2002: Barcelona). Proceedings of the DLM-Forum 2002: @ccess and preservation of electronic information: best practices and solutions: Barcelona, 6-8 May 2002. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2002. 641 p. ISBN: 92-894-4415-0.

Galloway, Patricia: "Preservation of digital objects". Annual review of information science and technology. V. 38 (2004), p. 549-590.

Gilliland-Swetland, Anne J. Enduring paradigm, new opportunities: the value of the

archival perspective in the digital environment. Washington: Council on Library and Information Resources, 2000. VI, 37 p.

<<http://www.clir.org/pubs/reports/pub89/pub89.pdf>>.

[Consulta: 20 maig 2008].

Hoorens, Stijn et al. Addressing the uncertain future of preserving the past; towards a robust strategy for digital archiving and preservation. Santa Monica, Calif.; Rand Corporation, 2007. 119 p. http://rand.org/pubs/technical_reports/2007/RAND_TR510.pdf

[Consulta: 20 maig 2008]

Implementing preservation repositories for digital materials: current practice and emerging trends in the cultural heritage community; a report by the PREMIS Working Group.

Dublin, Ohio : 2004. <<http://www.oclc.org/research/projects/pmwg/surveyreport.pdf>>

[Consulta: 20 maig 2008].

Jones, Maggie; Beagrie, Neil: Preservation management of digital materials: a handbook.

[York]: Digital Preservation Coalition, (2001-

) .<<http://www.dpconline.org/graphics/handbook/>> [Consulta: 20 maig 2008].

Keefer, Alice; Gallart, Núria: La preservación de recursos digitales: el reto para las bibliotecas del siglo XXI. Barcelona: Editorial UOC, 2007. 230 p.

Kenney, Anne R.; Rieger, Oya Y.: Moving theory into practice : digital imaging for libraries and archives. Mountain View: Research Libraries Group, 2000. X, 189 p. ISBN 0-9700225- 0-6.

Thibodeau, Kenneth. "The Electronic Records Archives Program at the National Archives and Records Administration: The Challenge of Electronic Records". First Monday, vol. 12 núm. 7 (2007). <http://firstmonday.org/issues/issue12_7/thibodeau_index.html>

[Consulta: 20 de maig de 2008].

Trusted digital repositories : attributes and responsibilities. Mountain View, CA : RLG, 2002. <<http://www.oclc.org/programs/ourwork/past/trustedrep/repositories.pdf> >

[Consulta: 20 maig 2008]

Trustworthy repositories audit & certification: criteria and checklist. Ver. 1.0. Center for Research Libraries; OCLC, 2007. 88 p. <<http://bibpurl.oclc.org/web/16712>> [Consulta: 20 maig 2008]

Waller, Martin; Sharpe, Robert. Mind the gap: assessing digital preservation needs in the UK. Heslington, York; Digital Preservation Coalition, 2006. 40 p.

<<http://www.dpconline.org/docs/reports/uknamindthegap.pdf>> [Consulta: 20 maig 2008]

Wheatley, Paul: Institutional repositories in the context of digital preservation.

Technology Watch Report. [York]: Digital Preservation Coalition, 2004.

<<http://www.dpconline.org/docs/DPCTWf4word.pdf>>. [Consulta: 20 maig 2008].